

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ש"ש 54479-02-16 ש. נ' היועץ המשפטי לממשלה ואח'

1

בפני כב' השופטת מירה דהן

תובע 1. ב.ש

נגד

נתבעים 1. היועץ המשפטי לממשלה
2. ה.ד.

2
3
4
5

בעניין הקטין: ד.ע.

פסק דין

6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21

בפני תובענה לשינוי שם משפחתו של הקטין ד.ע. ת.ז. ---, יליד -----, כיום כבן 16 שנים.
הונחו בפני עמדת האם ועמדת האב; תגובת פמתי"א התקבלה לתיק ביום 31.05.2016.
כן הוגש תסקיר סעד מקיף מיום 27.11.2016 מטעם מחלקת הרווחה בעיריית ----.
יוער כי בין הצדדים התנהלו ומתנהלים מספר תיקים לא מבוטל, בהליכים שונים בפניי.

מכל האמור לעיל, עולה כי המדובר בזוג הורים לא נשואים, אשר חיו יחד כ- 15 שנים ולהם 3 ילדים
משותפים-

ש. א, ש.א, ו-ד. ע - הוא הקטין דנן.

יוער כי החל משנת 2012 בקירוב, עברו הבנות א. וא. להתגורר יחד עם האב ואין להן כל קשר עם
אימן.

הקטין ע. עבר להתגורר מיוזמתו עם אביו בשנת 2014 ולמן אז לא חזר לבית אמו, כמו אחיותיו גם
הוא אינו מקיים קשר עם אמו.

לטענת האם, מהות הבקשה היא הסתה חמורה של האב הבאה לידי ביטוי בנתק המוחט בינה לבין
ילדיה; עוד טוענת האם כי בתקופה האחרונה קורים מקרים חוזרים של זריקת אבנים על דלת ביתה
ועפ"י צילומים ממצלמות שהתקינה, היא בטוחה שמדובר בבנה הקטין; האם טענה כי הקטין מקבל
עידוד מאביו והיא אינה מתלוננת במשטרה מחשש לשלום הקטין; האם אינה מבינה מדוע לא
להמתין לגיל 18, או אז יוכל הקטין להחליט לבדו באיזה שם לבחור.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ש"ש 54479-02-16 ש. נ' היועץ המשפטי לממשלה ואח'

1
2 לטענת האב, הקטין עצמו הוא שמתעקש על שינוי שם המשפחה באופן מיידי, כי הוא אשר מגדל
3 ומפרנס את הילד וכי הקטין רוצה להיקרא כמו אביו ושתי אחיותיו, ומבקש להסתיר את שם
4 משפחתה של האם.
5 עוד טען האב כי בעדה הקווקזית אין אף גבר עם שני שמות משפחה וכי השם צריך להיות שם ההורה
6 המגדל- קרי האבא.
7 לבסוף טען האב כי אם ישונה שם הקטין כיום, הוא יהא מנוע מלשנות את שמו שוב רק בעוד 7
8 שנים ;
9
10 ככל הנראה מתייחס האב לאמור בסעיף 20 לחוק השמות תשט"ז-1956 כי מי ששינה שמו כאמור
11 בסעיף 10 לחוק, לא ישוב וישנה שמו לפי אותם סעיפים תוך שבע שנים מיום תחילת תקפו של
12 השינוי הקודם, אלא באישור השר ואולם השינוי דנן איננו שינוי של בגיר עפ"י סעיף 10 לחוק, אלא
13 שינוי של קטין לבקשת הוריו של הקטין.
14
15 עורכת התסקיר הביאה את עמדת הקטין ככזו חד משמעית- הקטין מבקש את שם משפחתו של
16 אביו בלבד ומתנגד לשני שמות משפחה שכן ממילא שמו הפרטי ארוך מדי (ע- א-ח) ועל כן אף אם
17 הוריו יסכימו למתן שני שמות המשפחה- הוא לא יסכים לכך.
18 הקטין התמקד בשינוי המבוקש ולא התייחס למשמעות הרחבה של השינוי כגון מחיקת נוכחות אימו
19 מעולמו וכיו"ב.

דיון

21
22
23 סעיף 3 לחוק השמות תשט"ז-1956 קובע:

24
25 **"... ילד שנולד כשאמו אינה נשואה לאביו, מקבל מלידה את שם משפחת אמו, זולת אם רצתה**
26 **האם שיקבל שם משפחת האב והאב הסכים לכך או שהאם היתה ידועה בציבור כאשתו, ואם**
27 **הסכימו ההורים, יקבל את שמות המשפחה של שניהם".**
28 במקרה דנן ומאחר והורי הקטין אינם נשואים, הרי שהאם היא המעניקה את שם המשפחה לקטין.

29
30 סעיף 13 לחוק השמות קובע ש- **" הוריו של קטין רשאים לשנות את שמו הפרטי, ובאישור בית**
31 **המשפט גם את שם משפחתו".**

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ש"ש 54479-02-16 ש. נ' היועץ המשפטי לממשלה ואח'

1 סעיף 21 מוסיף- "לעניין הסעיפים 12,13,9,8 "הורים" – שני ההורים ומקום שהדאגה לקטין
2 מסורה לאחד ההורים בלבד – אותו הורה".

3
4 על בית המשפט הנדרש לבקשת הוריו של הקטין לשינוי שם משפחתו של הקטין, לבחון את טובת
5 הקטין בסעד שהרי עקרון טובת הילד הינו עקרון מנחה ראשון במעלה בהכרעות הנוגעות לגורלם של
6 קטינים.

7 עקרון על זה מחייב ליתן הכרעה המבטיחה את זכויותיו, צרכיו ומגוון האינטרסים של קטין (ראה
8 הוועדה לבחינת עקרונות יסוד בתחום הילד והמשפט ויישומם בחקיקה - הדוח הכללי, בעמ' 134 ;
9 שולמית אלמוג ואריאל בנדור "טובת ילדים, זכויות האדם" ספר זמיר 93 (תשס"ה); רוברט ליכט
10 פטרן, "לקראת השלמה בין טובת הילדה לזכויות הילדה" המשפט 73 22 (2006)).

11
12 המונח "טובת הילד" הוא מונח פתוח ועמום וכך גם התוכן הפרטני שיש לצקת לזכויות ילדים (ראה
13 פנחס שיפמן דיני המשפחה בישראל, כרך ב 112 (1989)).

14
15 לצורך הכרעה בשאלה, מה היא טובת הקטין הספציפי נשוא העתירה שבפניי, יש לבחון מה הן
16 זכויותיו וצרכיו הקונקרטיים בנסיבות המקרה, שהרי לעולם מדובר בקטין הספציפי נשוא ההליך
17 המתברר בפני בית המשפט.

18 טובתו של קטין נגזרת ומורכבת מעקרונות ואינטרסים שונים, שחלקם משתלבים זה בזה וחלקם
19 ניצבים זה מול זה.

20
21 כלשונו של כב' השופט מ' חשין (בג"ץ 5227/97 מיכל דויד נ' בית-הדין הרבני הגדול, [פורסם בנבו]
22 פס' 11 לפסק הדין (1998)):

23 "אין חולקים על היותו של עקרון טובת הילד - לחלופין: זכות הילד - עקרון על, השאלה אינה אלא
24 מה היא אותה טובה, מה תוכנה של אותה זכות.

25 שהרי מושג טובת הילד, זכות הילד, הוא מושג טעון - בערכים, ברגשות, בהשקפות עולם -
26 ועשויים להתגלע חילוקי-דעות באשר לתוכנו בין על דרך הכלל בין במקרה פלוני נתון."

27
28 חוק השמות שותק באשר לשיקולים אשר ינחו את בית המשפט בבואו להכריע בעניין שינוי שמו של
29 קטין. הבחינה הראויה היא כאמור טובת הילד.

30 כאמור טובת הקטין אמורה להבחן במספר מעגלים משיקים אשר יבחנו את סיבת השינוי, השפעת
31 השינוי על הקטין והתאמת השינוי לאינטרסים של הצדדים.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ש"ש 54479-02-16 ש. נ' היועץ המשפטי לממשלה ואח'

1 בפסק דין שניתן ע"י כב' השופטת שירי היימן, ש"ש (קר') 47597-07-11 י.ד. ואח' נ' פרקליטות מחוז
2 חיפה ואח' [פורסם בנבו] (פס"ד מיום 25.1.12), נקבע כי טובתו של קטין נגזרת גם מהמכלול
3 המשפחתי בו הוא גדל ומהתפיסות החברתיות בסביבה בה הוא פועל וכן מתפיסת הילד את עצמו
4 ומצבו בחברה.

5
6 מבחינת הנתונים וכעולה אף מהתסקיר, קיים נתק קשה בין האם לבין ילדיה ; נתק אשר הביא אף
7 לטענת האם לחשד כנגד הקטין כי הוא משליך אבנים על דלתה של אימו- כך ממש.

8
9 אין ספק בליבי כי לנתק זה ולהתנהלות זו בין אם לילדיה וביניהם הקטין, מחיר כבד אשר נשגב
10 מהבנת הקטין אשר הינו כבן 16 שנים וחוסה תחת כנפיו של אביו.

11
12 באתי לידי מסקנה כי שינוי שם משפחתו של הקטין יהווה נדבך נוסף במחיקת האם מחיי הקטין
13 ולכך בית המשפט לא ייתן יד.

14
15 עם כל הכבוד ל"בטחון המלא" של הקטין ברצונו להחליף שם משפחה, אינני סבורה כי הקטין
16 מפנים מהי השפעת השינוי על הזהות העצמית שלו, על המעגלים הרחבים יותר מחבריו לכיתה ועל
17 השלכות ההחלטה בעתיד.

18
19 החלופה של הוספת שני שמות משפחה- האחד של האם והאחד של האב- הינה האופציה הרצויה
20 בעיניי וחרף סירובו של הקטין לקביעת שם משפחה ארוך.

21 נחה דעתי כי חלופה זו אשר הומלצה על ידי עורכת התסקיר, תיתן מענה הן לנוכחות שם משפחתו
22 של האב בשם הקטין ובדומה לאחיותיו והן לניסיון למנוע הסלמה בקשר בין האם לקטין.

23
24 בהינתן כי הקטין הינו בן 16 שנים וכי בעוד כשנתיים ימים, יהפוך בגיר ויהא רשאי לשנות את שם
25 משפחתו כאוות נפשו, נחה דעתי להורות על העתרות חלקית לתובענה וקביעה כי שם משפחתו של
26 הקטין ישונה ל: "ש.ד." כך ששמו של הקטין מעתה יהא- ע.ש.ד.

27
28 פסק הדין יישלח לצדדים ולמשרד הפנים.

29
30 נוכח הנסיבות, איני מורה על חיוב בהוצאות; התיק ייסגר.

31
32 ניתן היום, י"ט כסלו תשע"ז, 19 דצמבר 2016, בהעדר הצדדים.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ש"ש 54479-02-16 ש. נ' היועץ המשפטי לממשלה ואח'

מירה דהן, שופטת

1

ולתהנים סגורות